

Guía Docente

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Historia da Arte de Galicia		Código	652111333
Titulación	Mestre: Especialidade en Educación Infantil			
Descriptor				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
1º e 2º Ciclo	2º cuadrimestre	Terceiro	Optativa	3
Idioma				
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Didácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en Educación			
Coordinación		Correo electrónico		
Profesorado		Correo electrónico		
Web				
Descrición xeral	Estudio de las principales manifestaciones artísticas en Galicia desde la Prehistoria hasta la Edad Contemporánea.			

Competencias / Resultados do título

Código	Competencias / Resultados do título
A1	Capacidade para comprender a complexidade dos procesos educativos en xeral e dos procesos de ensino-aprendizaxe en particular (fins e funcións da educación e do sistema educativo, teorías do desenvolvemento e da aprendizaxe, o contorno cultural e social e o ámbito institucional e organizativo da escola, o deseño e desenvolvemento do currículo, o rol docente...).
A2	Coñecemento dos contidos para ensinar, comprendendo a súa singularidade epistemolóxica e a especificidade da súa didáctica.
A5	Desenvolver estratexias que promovan a aprendizaxe autónoma e cooperativa do alumnado.
A7	Preparar, seleccionar, construír e empregar materiais didácticos, incorporando axeitadamente as TIC.
A25	Dominar as linguas oficiais da comunidade e mostrar unha correcta produción e comprensión lingüística.
A40	Ser quen de fomentar o interese polo medio natural, social e cultural e promover comportamentos respectuosos.
A41	Ser quen de promover a autoestima e valorar positivamente o esforzo persoal.
A46	Fomentar á iniciación no emprego das TIC.
B1	Aprender a aprender.
B2	Resolver problemas e tomar decisións de forma efectiva.
B3	Aplicar un pensamento crítico, autocrítico, lóxico e creativo.
B4	Traballar de forma autónoma con iniciativa e espírito emprendedor.
B5	Traballar de forma colaborativa.
B7	Comunicarse de maneira efectiva nun contorno de traballo.
B9	Autonomía na aprendizaxe.
B10	Capacidade de análise e síntese.
B11	Capacidade de búsqueda e manexo de información.
B12	Capacidade de organización e planificación.
B14	Capacidade para detectar as súas propias necesidades de aprendizaxe ao longo da vida.
B15	Capacidade para asumir a necesidade dun desenvolvemento profesional continuo, a través da reflexión sobre a propia práctica.
B17	Capacidade para presentar, defender e debater ideas utilizando argumentos sólidos.
B19	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
B20	Coñecemento doutras culturas e doutros costumes.
B22	Creatividade ou capacidade para pensar as cousas desde diferentes perspectivas, ofrecendo novas solucións aos problemas.
B25	Utilización das TIC no ámbito de estudo e do contexto profesional.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.

C6	Valorar críticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias / Resultados do título	
Reconocer las características generales de la historia del arte en las principales obras del arte gallego, así como las características que le son propias	A40	B1	C1
		B3	C3
		B10	C4
		B11	C6
		B12	C7
		B14	C8
		B17	
		B19	
		B20	
Reflexionar sobre los procesos de simbolización y analizar críticamente las ideas que han animado al arte gallego, poniéndolas en relación con el contexto sociocultural en el que surgen	A1	B1	C1
	A2	B3	C3
	A25	B4	C4
	A40	B10	C6
		B11	C7
		B12	C8
		B14	
		B15	
		B17	
Realizar de forma autónoma una lectura comprensiva de textos sobre historia y teoría del arte, con todos los beneficios que ello implica (ampliación de vocabulario, desarrollo de la capacidad de conceptualización y sentido crítico, etc?), aprendiendo a valorar lo necesario de este hábito para comprender e interpretar el desarrollo del arte	A1	B1	C1
	A2	B3	C3
	A5	B4	C4
	A7	B9	C6
	A25	B10	C7
	A40	B11	C8
	A41	B12	
		B17	
		B19	
		B20	
		B22	

Crear un ejercicio escrito, a partir de la lectura de diferentes documentos, desarrollando el pensamiento crítico y analítico del alumno, que le ayude a iniciarse en la realización de sus propias tareas de investigación y contextualización histórica	A1	B1	C1
	A2	B3	C3
	A5	B4	C4
	A7	B5	C6
	A25	B7	C7
	A40	B9	C8
	A41	B10	
	A46	B11	
		B12	
		B14	
		B15	
		B17	
		B19	
		B22	
		B25	
Exponer y defender oralmente un trabajo de investigación realizado individualmente o en grupo	A1	B1	C1
	A2	B2	C3
	A5	B3	C4
	A7	B4	C6
	A41	B5	C7
	A46	B9	C8
		B10	
		B11	
		B12	
		B14	
		B15	
		B17	
		B19	
		B22	
		B25	

Contidos	
Temas	Subtemas
I. Culturas pre y protohistóricas	I.1 Culturas megalítica y de la Edad del Bronce I.2. Cultura castreña
II. Romanización	II.1. Arquitectura y urbanismo II.2. Escultura y mosaico
III. Edad Media	III.1 Arte paleocristiano III.2. Galicia en la Alta Edad Media 1. Arte visigodo 2. Arte asturiano 3. Arte mozárabe III.3. Románico III.4. Gótico

IV. Edad Moderna	IV.1. Renacimiento y Manierismo IV.2. Barroco
V. Edad Contemporánea	V.1. Ilustración y siglo XIX V.2. Arte del siglo XX

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral		61	0	61
Lecturas		10	0	10
Proba obxectiva		2	0	2
Atención personalizada		2	0	2
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Clases teóricas, apoyadas en material audiovisual
Lecturas	Lectura comprensiva de textos sobre historia, teoría y estética del arte
Proba obxectiva	Examen final

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Lecturas	El profesor de la asignatura orientará al alumno o al grupo en la elección del tema y en la elaboración del trabajo de investigación relacionado con el temario de la asignatura

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Proba obxectiva		Examen final	100
Outros			

Observacións avaliación

Fontes de información	
Bibliografía básica	- PENA, C. (1992). A Arte. Vigo. Galaxia - PULIDO NOVOA, A (Dir). (2004). Artistas Galegos. Arquitectos. Vigo. Nova Galicia Edicions - PULIDO NOVOA, A (Dir). (2004). Artistas Galegos. Escultores. Vigo. Nova Galicia Edicions - PULIDO NOVOA, A (Dir) (2004). Artistas Galegos. Pintores. . Vigo. Nova Galicia Edicions - VV.AA (1993). Galicia /Arte (8 vol.). A Coruña. Hércules - VV.AA (2004). Historia da Arte Galega. Vigo. A Nosa Terra - VÁZQUEZ VARELA, J.M. y otros (1982). Historia del Arte Gallego. Madrid. Alhambra
Bibliografía complementaria	

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Coñecemento do Medio Natural, Social e Cultural I/652111205
Coñecemento do Medio Natural, Social e Cultural II/652111308
Coñecemento do Medio Histórico de Galicia/652111334
Coñecemento do Medio Xeográfico de Galicia/652111335
Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente de acordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías